

MỘT SỐ GIẢI PHÁP GÓP PHẦN ĐỔI MỚI, NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIẢNG DẠY LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ THEO TÌNH THẦN NGHỊ QUYẾT ĐẠI HỘI XIV CỦA ĐẢNG

NGUYỄN THỊ HOÀI*

Tóm tắt: Giảng dạy lý luận chính trị có vai trò đặc biệt quan trọng trong việc trang bị thế giới quan khoa học, phương pháp luận cách mạng, bồi dưỡng lý tưởng, niềm tin, bản lĩnh chính trị và năng lực tư duy cho người học. Xuất phát từ vai trò của giảng dạy lý luận chính trị và những yêu cầu đặt ra của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong kỷ nguyên mới, bài viết tập trung đề xuất những giải pháp cơ bản nhằm đổi mới, nâng cao chất lượng giảng dạy lý luận chính trị theo tinh thần nghị quyết Đại hội XIV của Đảng.

Từ khóa: Đổi mới; Chất lượng; Giảng dạy; Lý luận chính trị; Đại hội XIV.

Abstract: The teaching of political theory plays a particularly important role in equipping learners with a scientific worldview and revolutionary methodology, while fostering their ideals, convictions, political mettle, and capacity for critical thinking. Starting from this role and from the requirements set by the cause of national construction and defense in the new era, the article focuses on proposing fundamental solutions to renovate and improve the quality of political theory teaching in the spirit of the Resolution of the 14th Party Congress.

Keywords: Renovation; Quality; Teaching; Political theory; 14th Party Congress.

Ngày nhận bài: 10/3/2026; Ngày sửa bài: 11/4/2026; Ngày duyệt đăng bài: 25/5/2026.

1. Đặt vấn đề

Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng đã xác định nhiều chủ trương, định hướng mang tầm chiến lược nhằm phát triển đất nước nhanh và bền vững trong kỷ nguyên mới - kỷ nguyên vươn mình của dân tộc. Trong đó, giáo dục và đào tạo, khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số, phát triển con người và xây dựng nền tảng tư tưởng của Đảng được xác định là những động lực quan trọng cho sự phát triển đất nước. Điều đó đặt ra yêu cầu cấp thiết phải tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng giảng dạy lý luận chính trị nhằm góp phần đào tạo, phát triển nguồn

nhân lực có bản lĩnh chính trị vững vàng, tư duy khoa học, năng lực sáng tạo và trách nhiệm xã hội cao.

2. Nội dung nghiên cứu

Giảng dạy lý luận chính trị có vị trí, vai trò đặc biệt quan trọng trong việc trang bị thế giới quan khoa học, phương pháp luận cách mạng, bồi dưỡng lý tưởng, niềm tin cộng sản, bản lĩnh chính trị và năng lực tư duy khoa học cho người học. Trong hệ thống giáo dục quốc dân nói chung và các trường đại học nói riêng, giảng dạy lý luận chính trị không chỉ là quá trình truyền thụ tri thức mà còn là quá trình giáo dục nhân cách, định hướng giá trị, xây dựng động cơ,

* TS. Khoa lý luận Chính trị, Trường Đại học Luật Hà Nội.

thái độ và trách nhiệm xã hội cho sinh viên, trực tiếp “góp phần làm cho chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối, quan điểm của Đảng giữ vai trò chủ đạo trong đời sống xã hội; bảo đảm thế hệ trẻ Việt Nam luôn trung thành với mục tiêu, lý tưởng của Đảng và với chế độ ta”¹.

Bước vào kỷ nguyên mới, đất nước đứng trước những thời cơ và thách thức đan xen. Cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, sự phát triển nhanh chóng của trí tuệ nhân tạo, chuyển đổi số, kinh tế số, xã hội số cùng với sự cạnh tranh ngày càng gay gắt trên lĩnh vực tư tưởng, văn hóa và thông tin đang tác động sâu sắc đến nhận thức, tư tưởng, tình cảm và hành vi của con người. Đại hội XIV của Đảng xác định đẩy mạnh đột phá về khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số; phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao; phát huy sức mạnh văn hóa, con người Việt Nam; tăng cường xây dựng Đảng về chính trị, tư tưởng, đạo đức; nâng cao hiệu quả công tác giáo dục chính trị, tư tưởng. Đây vừa là định hướng phát triển đất nước, vừa là yêu cầu đặt ra trực tiếp đối với giảng dạy lý luận chính trị ở các trường đại học hiện nay.

Trong bối cảnh sự phát triển của Internet, mạng xã hội, trí tuệ nhân tạo và các nền tảng số đang làm thay đổi sâu sắc cách thức tiếp cận tri thức. Sinh viên không còn phụ thuộc hoàn toàn vào giảng đường hay giáo trình truyền thống mà có thể tiếp cận nguồn thông tin đa dạng, phong phú từ nhiều kênh khác nhau. Tuy nhiên, cùng với những cơ hội đó là những thách thức không nhỏ. Sự bùng nổ thông tin trên không gian mạng làm xuất hiện

tình trạng nhiễu loạn thông tin, lan truyền các quan điểm sai trái, thù địch, xuyên tạc chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối của Đảng và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam. Trong khi đó, một bộ phận sinh viên có xu hướng tiếp nhận thông tin nhanh nhưng thiếu khả năng đối chiếu, kiểm chứng, phân tích và đánh giá tính đúng đắn của thông tin. Nếu giảng dạy vẫn chủ yếu dựa vào truyền thụ kiến thức theo lối một chiều, thiếu tính tương tác và chưa tận dụng được các thành tựu khoa học công nghệ thì sẽ khó đáp ứng yêu cầu hình thành năng lực tư duy độc lập, tư duy phản biện và bản lĩnh chính trị cho sinh viên. Vì vậy, nhằm góp phần đổi mới, nâng cao chất lượng giảng dạy lý luận chính trị theo tinh thần Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng cần tập trung thực hiện những giải pháp cơ bản sau:

Một là, thường xuyên cập nhật nội dung, đổi mới hình thức, phương pháp giảng dạy lý luận chính trị bám sát yêu cầu, đòi hỏi của thực tiễn phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới.

Đại hội XIV của Đảng đặt ra nhiều vấn đề mới đòi hỏi nội dung giảng dạy lý luận chính trị phải thường xuyên được cập nhật, bổ sung những thành tựu mới của thực tiễn đổi mới và những vấn đề đang đặt ra trong đời sống xã hội. Chỉ khi lý luận giải đáp được những câu hỏi từ thực tiễn thì mới có sức sống và sức thuyết phục đối với sinh viên. Vì vậy, nội dung giảng dạy tập trung cập nhật kịp thời những quan điểm mới của Đại hội XIV về phát triển đất nước trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc; về đổi mới mô hình tăng trưởng; về khoa học công

¹ Ban Chấp hành Trung ương Đảng, *Kết luận số 94-KL/TW ngày 28/3/2014 của Ban Bí thư về việc tiếp tục đổi mới việc học tập lý luận chính trị trong hệ thống giáo dục quốc dân*, Hà Nội, tr.1.

nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số; về phát triển văn hóa, con người; về xây dựng Đảng và hệ thống chính trị; về quốc phòng, an ninh và đối ngoại. Quá trình giảng dạy tăng cường liên hệ với thực tiễn phát triển đất nước, những thành tựu của 40 năm đổi mới, những vấn đề mới nảy sinh trong đời sống kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội và quốc phòng, an ninh. Mỗi bài giảng phải giúp sinh viên thấy rõ giá trị khoa học và cách mạng của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh cũng như tính đúng đắn của đường lối đổi mới do Đảng lãnh đạo. Cập nhật, bổ sung các chuyên đề về chuyển đổi số, kinh tế số, xã hội số, trí tuệ nhân tạo, an ninh mạng, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng và những vấn đề mới của thời đại nhằm nâng cao hiểu biết, khả năng thích ứng của sinh viên trước những biến đổi nhanh chóng của thời cuộc.

Đổi mới hình thức giảng dạy lý luận chính trị theo hướng kết hợp linh hoạt giữa giảng dạy trực tiếp với giảng dạy trực tuyến nhằm mở rộng không gian học tập, tăng cường khả năng tương tác giữa giảng viên và sinh viên, đồng thời tạo điều kiện để sinh viên chủ động tiếp cận tài liệu, nghiên cứu và trao đổi học thuật ngoài giờ lên lớp. Đa dạng hóa các hình thức tổ chức hoạt động học tập theo hướng phát huy vai trò chủ thể của sinh viên. Thay vì chỉ tập trung vào các giờ giảng lý thuyết trên lớp, cần tăng cường tổ chức các diễn đàn học thuật, hội thảo sinh viên, tọa đàm khoa học, câu lạc bộ lý luận trẻ, các cuộc thi tìm hiểu chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng

Hồ Chí Minh, lịch sử Đảng và các vấn đề chính trị - xã hội đương đại. Tăng cường sử dụng các hình thức như dạy học theo tình huống, dạy học dự án, thảo luận nhóm, tranh biện khoa học, nghiên cứu trường hợp, mô phỏng, học tập trải nghiệm và giải quyết vấn đề. Thường xuyên tổ chức các hoạt động tham quan thực tế, nghiên cứu thực địa, học tập tại các địa chỉ đỏ, bảo tàng, khu di tích lịch sử cách mạng, các cơ sở kinh tế, văn hóa, xã hội tiêu biểu để sinh viên có điều kiện trực tiếp quan sát, kiểm chứng và hiểu sâu sắc hơn những vấn đề lý luận. Đổi mới hình thức kiểm tra, đánh giá kết quả học tập theo hướng đánh giá năng lực thay vì chỉ đánh giá khả năng ghi nhớ kiến thức.

Đổi mới mạnh mẽ phương pháp giảng dạy theo hướng phát huy tính tích cực, chủ động và sáng tạo của người học. Trong môi trường giáo dục hiện đại, giảng viên không còn là nguồn cung cấp thông tin duy nhất mà trở thành người định hướng, tổ chức, dẫn dắt và truyền cảm hứng học tập. Người học phải được đặt vào vị trí chủ thể của quá trình nhận thức, được tham gia tranh luận, phản biện, nghiên cứu và giải quyết các vấn đề thực tiễn. Đại hội XIV nhấn mạnh yêu cầu “nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo nguồn nhân lực, nhất là nhân lực chất lượng cao”². Điều này đòi hỏi đổi mới mạnh mẽ tư duy giảng dạy theo hướng “chuyển mạnh quá trình giáo dục từ chủ yếu trang bị kiến thức sang phát triển toàn diện năng lực, thể lực và phẩm chất người học”³. Tích cực xây dựng các tình huống gắn với thực tiễn phát triển đất nước, những vấn đề lý

² Đảng Cộng sản Việt Nam (2026), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV, Tập I*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr.100-101.

³ Đảng Cộng sản Việt Nam (2026), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV, Tập I*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr.101.

luận và thực tiễn mới đang đặt ra; khuyến khích sinh viên phân tích, đánh giá và đề xuất giải pháp trên cơ sở vận dụng tri thức lý luận chính trị. Chú trọng phát triển tư duy phản biện, năng lực nghiên cứu độc lập và khả năng vận dụng lý luận vào giải quyết các vấn đề thực tiễn. Trang bị cho sinh viên kỹ năng tìm kiếm, đánh giá, xử lý và kiểm chứng thông tin trên môi trường mạng nhằm hình thành năng lực tự học, tư duy phản biện và khả năng nhận diện các quan điểm sai trái, thù địch. Đồng thời, giáo dục ý thức trách nhiệm, đạo đức số và văn hóa ứng xử trên môi trường số nhằm đào tạo những công dân có bản lĩnh chính trị, năng lực sáng tạo và khả năng thích ứng với bối cảnh phát triển mới.

Hai là, đẩy mạnh chuyển đổi số và ứng dụng khoa học công nghệ trong giảng dạy lý luận chính trị ở các trường đại học hiện nay.

Đại hội XIV của Đảng chỉ rõ, đất nước muốn phát triển nhanh và bền vững phải bắt đầu từ “đổi mới mạnh mẽ tư duy về phát triển”⁴, trong đó xác định “khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số phải thực sự trở thành động lực then chốt của tăng trưởng”⁵. Đẩy mạnh chuyển đổi số và ứng dụng khoa học công nghệ trong giảng dạy lý luận chính trị ở các trường đại học hiện nay không chỉ là yêu cầu của đổi mới giáo dục mà còn là đòi hỏi khách quan xuất phát từ những biến đổi sâu sắc của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, sự phát triển mạnh mẽ của trí tuệ nhân tạo

(AI), dữ liệu lớn (Big Data), điện toán đám mây và môi trường số. Đối với giảng dạy lý luận chính trị, chuyển đổi số không chỉ là sự thay đổi về công cụ, phương tiện dạy học mà còn là quá trình đổi mới toàn diện phương thức tổ chức dạy học, quản lý tri thức và tương tác giữa người dạy với người học nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy lý luận chính trị trong điều kiện mới. Điều đó đặt ra yêu cầu cấp thiết phải đổi mới mạnh mẽ hoạt động giảng dạy lý luận chính trị theo hướng hiện đại, thông minh, linh hoạt và thích ứng với môi trường giáo dục số.

Thực hiện chủ trương “hiện đại hóa giáo dục đại học”⁶, các trường đại học tập trung ưu tiên cho xây dựng và hoàn thiện hệ sinh thái số. Đầu tư đồng bộ hạ tầng công nghệ thông tin, hệ thống quản lý học tập trực tuyến (LMS), thư viện số, cơ sở dữ liệu số và kho học liệu điện tử chuyên ngành lý luận chính trị. Đẩy mạnh số hóa giáo trình, tài liệu tham khảo, văn kiện của Đảng, tư liệu lịch sử, các công trình nghiên cứu khoa học và các tình huống thực tiễn để tạo điều kiện cho sinh viên tiếp cận nguồn tri thức chính thống, phong phú và thuận lợi. Việc xây dựng các học liệu số có tính tương tác cao sẽ giúp bài giảng trở nên sinh động và hấp dẫn hơn.

Ba là, chăm lo đào tạo, bồi dưỡng, phát triển đội ngũ giảng viên lý luận chính trị có đủ phẩm chất, trình độ, năng lực đáp ứng yêu cầu đổi mới giảng dạy lý luận chính trị.

Người giảng viên hiện nay không đơn thuần là người truyền đạt tri thức mà giữ

⁴ Đảng Cộng sản Việt Nam (2026), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV, Tập I*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr.23.

⁵ Đảng Cộng sản Việt Nam (2026), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV, Tập I*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr.31.

⁶ Đảng Cộng sản Việt Nam (2026), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV, Tập I*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr.101.

vai trò là người tổ chức, định hướng, dẫn dắt và truyền cảm hứng học tập cho sinh viên. Chỉ khi kết hợp chặt chẽ giữa giá trị bền vững của lý luận chính trị với những thành tựu mới của khoa học công nghệ và chuyển đổi số, hoạt động giảng dạy lý luận chính trị mới thực sự nâng cao chất lượng, sức hấp dẫn và hiệu quả giáo dục trong bối cảnh phát triển mới của đất nước. Để đáp ứng được mục tiêu đó, đòi hỏi xây dựng đội ngũ giảng viên giảng dạy lý luận chính trị thực sự tiêu biểu về phẩm chất chính trị, đạo đức nghề nghiệp, trình độ chuyên môn và năng lực đổi mới sáng tạo. Mỗi giảng viên phải là tấm gương tiêu biểu về bản lĩnh chính trị, ý thức trách nhiệm và tinh thần học tập suốt đời.

Thực hiện chủ trương “xây dựng đội ngũ nhà giáo... đạt chuẩn”⁷, các trường đại học chú trọng đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ lý luận, năng lực sư phạm, năng lực nghiên cứu khoa học, khả năng ứng dụng công nghệ số và trình độ ngoại ngữ cho đội ngũ giảng viên. Đồng thời, tạo điều kiện để giảng viên tham gia nghiên cứu thực tiễn, tổng kết thực tiễn và nghiên cứu lý luận, qua đó nâng cao chất lượng bài giảng và năng lực tham mưu chính sách. Tăng cường các hoạt động bồi dưỡng, tập huấn nâng cao năng lực số cho đội ngũ giảng viên lý luận chính trị. Trong bối cảnh mới, giảng viên không chỉ cần có trình độ chuyên môn sâu mà còn phải thành thạo công nghệ số, có khả năng thiết kế học liệu điện tử, tổ chức lớp học trực tuyến và khai thác hiệu quả các công cụ trí tuệ nhân tạo phục vụ giảng dạy và nghiên cứu khoa học. Thường

xuyên tổ chức các chương trình bồi dưỡng kỹ năng số, kỹ năng ứng dụng công nghệ mới và phương pháp sư phạm hiện đại cho đội ngũ giảng viên nhằm đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục trong thời đại số.

Bốn là, giảng viên lý luận chính trị cần kết hợp chặt chẽ giữa giảng dạy, nghiên cứu khoa học và đấu tranh tư tưởng.

Trong bối cảnh các thế lực thù địch đẩy mạnh chống phá trên lĩnh vực tư tưởng, mỗi bài giảng không chỉ nhằm trang bị tri thức mà còn phải góp phần xây dựng “sức đề kháng” về chính trị, tư tưởng cho sinh viên. Thực hiện chủ trương “nâng cao tính chiến đấu, tính giáo dục, tính thuyết phục trong tuyên truyền, giáo dục chính trị, tư tưởng”⁸, giảng viên phải trở thành những nhà nghiên cứu có khả năng luận giải, làm sáng tỏ các vấn đề lý luận và thực tiễn mới, đồng thời góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng bằng những luận cứ khoa học và sức thuyết phục học thuật. Kết hợp chặt chẽ giữa giảng dạy, nghiên cứu khoa học và đấu tranh tư tưởng thực chất là quá trình thống nhất giữa nhận thức và hành động, giữa lý luận và thực tiễn, giữa giáo dục và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Chất lượng giảng dạy lý luận chính trị phụ thuộc rất lớn vào năng lực nghiên cứu khoa học của đội ngũ giảng viên. Một bài giảng chỉ thực sự có sức sống khi phản ánh được những thành tựu mới của lý luận, những vấn đề thực tiễn đang đặt ra và những luận cứ khoa học có khả năng giải đáp các câu hỏi từ thực tiễn cuộc sống.

⁷ Đảng Cộng sản Việt Nam (2026), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV, Tập II*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr.273.

⁸ Đảng Cộng sản Việt Nam (2026), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV, Tập I*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr.131.

Vì vậy, giảng viên lý luận chính trị không chỉ là người truyền thụ tri thức mà còn phải là nhà nghiên cứu khoa học. Tạo điều kiện cho giảng viên tham gia các đề tài nghiên cứu, các hội thảo khoa học, các hoạt động khảo sát thực tiễn và nghiên cứu những vấn đề mới nảy sinh trong đời sống xã hội. Đồng thời, khuyến khích đưa kết quả nghiên cứu khoa học vào nội dung bài giảng, biến mỗi giờ học thành diễn đàn trao đổi, phân tích và giải quyết những vấn đề thực tiễn đang đặt ra. Thông qua hoạt động nghiên cứu, giảng viên có điều kiện bổ sung, cập nhật kiến thức, nâng cao trình độ chuyên môn và làm cho nội dung bài giảng trở nên sâu sắc, sinh động, giàu tính thực tiễn hơn. Xây dựng cơ chế khuyến khích đổi mới sáng tạo trong hoạt động giảng dạy, nghiên cứu khoa học; gắn kết chặt chẽ giữa giảng dạy với nghiên cứu khoa học và tổng kết thực tiễn.

Bên cạnh đó, nghiên cứu khoa học hiện nay không thể tách rời nhiệm vụ “bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, cơ hội chính trị”⁹. Các công trình nghiên cứu của giảng viên giảng dạy lý luận chính trị tập trung làm sáng tỏ những vấn đề lý luận và thực tiễn của công cuộc đổi mới, con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam, đồng thời chủ động nhận diện, phân tích và phản bác các quan điểm sai trái, xuyên tạc của các thế lực thù địch. Đây vừa là nhiệm vụ khoa học, vừa là trách nhiệm chính trị của đội ngũ giảng viên và các cơ sở giáo dục đại học. Thông qua nghiên cứu khoa học, những luận cứ khoa học xác đáng sẽ được hình thành, tạo cơ sở để nâng cao hiệu quả

đấu tranh tư tưởng và củng cố niềm tin của sinh viên vào mục tiêu, lý tưởng cách mạng của Đảng.

3. Kết luận

Đổi mới, nâng cao chất lượng giảng dạy lý luận chính trị là yêu cầu khách quan đặt ra từ sự phát triển của đất nước, của khoa học công nghệ và những nhiệm vụ mới mà Đại hội XIV của Đảng đặt ra. Đây không chỉ là nhiệm vụ của ngành giáo dục mà còn là yêu cầu quan trọng trong xây dựng nguồn nhân lực chất lượng cao, củng cố nền tảng tư tưởng của Đảng và phát huy sức mạnh con người Việt Nam trong kỷ nguyên mới. Việc quán triệt và thực hiện tốt các giải pháp trên sẽ góp phần nâng cao chất lượng giảng dạy lý luận chính trị, đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước nhanh, bền vững theo tinh thần Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Chấp hành Trung ương Đảng, *Kết luận số 94-KL/TW ngày 28/3/2014 của Ban Bí thư về việc tiếp tục đổi mới việc học tập lý luận chính trị trong hệ thống giáo dục quốc dân*, Hà Nội.

2. Đảng Cộng sản Việt Nam (2026), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV, Tập I, II*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.

3. Trần Thị Kiều Nga, *Đổi mới phương pháp và đa dạng hóa hình thức đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị trong môi trường số hiện nay*, Tạp chí điện tử Lý luận Chính trị, ngày 01/11/2025.

⁹ Đảng Cộng sản Việt Nam (2026), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV, Tập I*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr.131.